

Sygn. akt III PO 20/04

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

Protokolant Ewa Wolna

w sprawie z odwołania sędziego J. S.

od decyzji Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego

z dnia 1 marca 2004 r., w przedmiocie przeniesienia na stanowisko sędziego

wojewódzkiego sądu administracyjnego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

w [...],

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw

Publicznych w dniu 16 lutego 2006 r.,

oddala odwołanie.

U z a s a d n i e n i e

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego decyzją z dnia 1 marca 2004 r., wydaną na podstawie art. 94 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1271 ze

zmianami, powoływanej dalej jako ustawa Przepisy wprowadzające), przeniósł z dniem 15 marca 2004 r. sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego J.S. na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...]. W uzasadnieniu decyzji Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego podniósł, iż podstawowym celem reformy sądownictwa administracyjnego było zapewnienie sprawnego wykonywania działalności orzeczniczej przez 14 wojewódzkich sądów administracyjnych, utworzonych rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie utworzenia wojewódzkich sądów administracyjnych oraz utworzenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz.U. Nr 72, poz. 652). Osiągnięcie tego celu było możliwe w drodze przenoszenia sędziów NSA na stanowiska sędziowskie w odpowiednich wojewódzkich sądach administracyjnych na podstawie art. 94 § 1 ustawy, który upoważnia Prezesa NSA do przeniesienia sędziego NSA na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, po zasięgnięciu opinii Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego. W skład Naczelnego Sądu Administracyjnego wchodziło 280 sędziów powołanych na te stanowiska na podstawie dotychczasowych przepisów. Na wniosek Zgromadzenia Ogólnego Sędziów NSA, Prezydent RP rozporządzeniem z dnia 18 lutego 2004 r. w sprawie ustalenia liczby stanowisk sędziowskich w Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz liczby wiceprezesów (Dz.U. Nr 26, poz. 228), ustalił liczbę stanowisk sędziowskich na 50. Wymagało to przeniesienia znacznej liczby powołanych wcześniej sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego do wojewódzkich sądów administracyjnych. W odniesieniu do przenoszonych sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, zajmujących dotychczas stanowiska sędziowskie w zniesionych z dniem 1 stycznia 2004 r. ośrodkach zamiejscowych NSA, Kolegium NSA i Zgromadzenie Ogólne Sędziów NSA przyjęły regułę, że będą oni wykonywać obowiązki sędziowskie w wojewódzkich sądach administracyjnych utworzonych w miejscowościach siedzib zniesionych ośrodków zamiejscowych NSA, w których sędziowie dotychczas pełnili służbę. Decyzja o przeniesieniu sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego J.S. została podjęta w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...].

W odwołaniu od powyższej decyzji sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego J.S. zarzucił naruszenie art. 93, 94 § 1 oraz 95 ustawy Przepisy wprowadzające, naruszenia art. 107 § 3 kpa oraz naruszenie art. 2, 31 ust. 3, art. 32

w zw. z art. 180 ust. 5 Konstytucji RP i wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania w pierwszej instancji lub uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego lub zastosowanie trybu delegowania do dnia 31 grudnia 2005 r..

Odwołujący podniósł, iż decyzją z dnia 5 stycznia 2004 r. został delegowany do orzekania w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...] na okres od 1 stycznia 2004 r. do 31 marca 2004 r. Na tej podstawie odwołujący przyjmuje, iż nie znajduje do niego zastosowania tryb przeniesienia w trybie art. 94 § 1 ustawy Przepisy wprowadzające na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego. Zastosowanie trybu przeniesienia przewidzianego w tym przepisie jest bowiem możliwe zdaniem odwołującego tylko w okresie 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2002 r., Nr 153, poz. 1269, ze zm.) to jest do dnia 31 marca 2004 r.

Odwołujący podniósł również zarzut wydania przedmiotowej decyzji z naruszeniem art. 2, 31 ust. 3, art. 32 w zw. z art. 180 ust. 5 Konstytucji RP. W uzasadnieniu powyższego zarzutu wskazał, iż w okresie zmiany ustroju sądów wolno przenosić sędziego do innego sądu lub w stan spoczynku z pozostawieniem mu pełnego uposażenia. Ponadto, wybór przez Prezesa NSA jednego z rozwiązań przewidzianych w art. 93-95 ustawy Przepisy wprowadzające wymaga indywidualnego rozpoznania sprawy każdego sędziego, a dokonanie wyboru co do przeniesienia, delegowania czy stanu spoczynku musi znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji. Natomiast według odwołującego się decyzja nie zawiera uzasadnienia faktycznego prawnego.

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wniósł o oddalenie odwołania podkreślając, że zmiany ustroju sądów administracyjnych wymusiły przeniesienia niektórych sędziów NSA na stanowiska sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, z pozostawieniem im tytułu i wynagrodzenia sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, co odpowiada art. 180 ust. 5 Konstytucji. Takie decyzje o przeniesieniu nie naruszały żadnych zasad konstytucyjnych, ale były konieczne i zmierzały do realizacji reformy sądownictwa administracyjnego, a przy tym zostały podjęte po wypracowaniu przez Kolegium NSA zasadniczych kryteriów przenoszenia sędziów, które zostały zaakceptowane przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów tego Sądu w sposób, który umożliwiał każdemu sędziemu zgłoszenie

wniosków odrębnych lub propozycji odmiennych oraz odniesienia się do każdego indywidualnego przypadku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odwołanie zostało oparte na zarzucie naruszenia art. 93, 94 § 1 oraz 95 ustawy Przepisy wprowadzające oraz naruszenie art. 2, 31 ust. 3, art. 32 w zw. z art. 180 ust. 5 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy nie uznał zarzutu naruszenia art. 93, 94 § 1 oraz 95 ustawy Przepisy wprowadzające za uzasadniony. Zdaniem Sądu Najwyższego należy podzielić zaprezentowany w odpowiedzi na odwołanie pogląd Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, że w toku delegacji nie następuje zmiana statusu sędziego, który otrzymuje jedynie uprawnienie do orzekania w innym sądzie. A zatem w okresie objętym delegowaniem mogą być podejmowane w stosunku do tego sędziego czynności dotyczące jego stosunku służbowego, w tym przeniesienie na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w trybie określonym w art. 94 § 1 ustawy. Decyzje o przeniesieniu lub delegacji nie są bowiem decyzjami administracyjnymi w rozumieniu przepisów kpa. Do wydania decyzji o przeniesieniu sędziego NSA do wojewódzkiego sądu administracyjnego nie jest zatem konieczne uchylenie wcześniejszej decyzji o delegowaniu sędziego NSA do orzekania w wojewódzkim sądzie administracyjnym. Oznacza to, iż późniejsza decyzja o przeniesieniu czyni wcześniejszą decyzję o delegowaniu bezprzedmiotową (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 r., III PO 1/4, nie publikowany).

Ponadto, wbrew argumentacji przedstawionej w odwołaniu, przepis art. 94 § 1 ustawy Przepisy wprowadzające nie wymaga uzyskania zgody sędziego na takie przeniesienie, ani też zapytania go o taką zgodę. Ze stanowiska Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, zawartego w odpowiedzi na odwołanie i nie podważanego przez odwołującą wynika, że zasadnicze kryteria dotyczące przenoszenia sędziów zostały wypracowane przez Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego i zaakceptowane przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów tego Sądu w dniu 9 lutego 2004 r. W konsekwencji w trakcie obrad w dniu 23 lutego 2004 r. Kolegium zaopiniowało przeniesienie poszczególnych sędziów. Polegało to na odczytywaniu przez przewodniczącego Kolegium kolejno nazwisk wszystkich przenoszonych sędziów, zadaniu pytania, czy w stosunku do propozycji przeniesienia wymienionych sędziów są inne propozycje, a następnie przystąpieniu

do aktu głosowania. Ten sposób postępowania umożliwiał zgłoszenie odrębnego wniosku w przypadku każdego sędziego, odmiennej propozycji oraz odniesienia się do każdego indywidualnego przypadku oddzielnie. Termin posiedzenia Kolegium był ogłoszony w trakcie poprzedzającego go Zgromadzenia Ogólnego, a przebieg posiedzenia – powszechnie znany, gdyż w skład Kolegium wchodził członkowie reprezentujący wszystkie Ośrodki Zamiejscowe Naczelnego Sądu Administracyjnego i wszystkie wydziały orzecznicze tego Sądu w Warszawie. Taki skład Kolegium został powołany celem zapewnienia wszystkim jednostkom organizacyjnym Sądu przedstawiciela w tym organie w związku z reformą sądownictwa. Uniknięto indywidualnych ocen w zakresie wypełniania przez poszczególnych sędziów obowiązków sędziowskich, a zwłaszcza działalności orzeczniczej sędziów, co naruszałoby zasadę niezawisłości sędziowskiej oraz podważało przyczynę przeniesienia, którą była zmiana ustroju sądów.

Zdaniem Sądu Najwyższego zastosowany tryb procedury spełniał ustawowe wymagania zasięgnięcia opinii Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego koniecznej dla skutecznego przeniesienia sędziego na podstawie art. 94 § 1 zdanie pierwsze ustawy, gdyż faktycznie i realnie umożliwiał indywidualizację formułowania tego typu opinii w stosunku do poszczególnych sędziów. Tryb ten był wprowadzony po uprzedniej konsultacji oraz akceptacji przez całe środowisko sędziowskie Naczelnego Sądu Administracyjnego (jego Kolegium i Zgromadzenie Ogólne), zapewniał obiektywnie sprawne i szybkie przeprowadzenie tej procedury w stosunku do wszystkich przenoszonych sędziów, a w konsekwencji zapewniał skuteczne wywiązanie się upoważnionych organów z ciążącego na nich obowiązku wprowadzenia w życie tego etapu reformy ustrojowej sądownictwa administracyjnego. Tryb ten nie naruszał również żadnych obowiązujących w tym zakresie przepisów ustawowych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 r., III PO 1/04 nie publikowany).

Bezpodstawny jest również zarzut naruszenia art. 107 § 3 kpa. Decyzje o przeniesieniu lub delegacji nie są bowiem decyzjami administracyjnymi, do których mają zastosowania przepisy kpa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 r., III PO 1/04 nie publikowany).

Sąd Najwyższy nie podzielił również zarzutu naruszenia art. 2, 31 ust. 3, art. 32 w zw. z art. 180 ust. 5 Konstytucji RP. Badanie zgodności przepisów ustaw z Konstytucją należy bowiem do Trybunału Konstytucyjnego, który w wyroku z dnia 7

listopada 2005 r., P 20/04 uznał, że art. 94 § 1 ustawy reformującej sądownictwo administracyjne jest zgodny z art. 2, art. 32, art. 178 ust. 1 i art. 180 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Z powyższych względów odwołanie – jako nieuzasadnione – podlega oddaleniu na podstawie art. 49 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 153, poz. 1269 ze zmianami) w związku z art. 8 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zmianami) oraz w związku z art. 75 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zmianami).